

El caràcter

Rosana Merlo

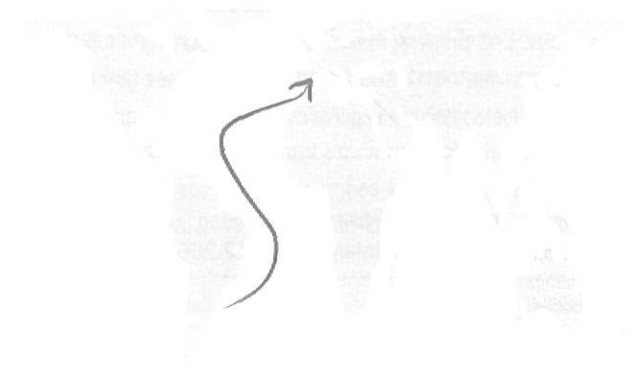
Això no serà fàcil. Hauria volgut fer aquest escrit en català(1), però hi ha tantes coses que, per ara, només ser dir en «argentí», que deixaré la traducció a qui correspongui per tal de no ficar la pota i no tenir la sensació de no haver sabut escriure allò que pensava exactament. No és pas senzill de voler descriure la impressió que una té o es va fent, dia a dia, de la gent, per més que siguin tots d'un mateix indret. Si més no, no és fàcil per a mi de posar-los tots dins del mateix sac. Potser deu ser perquè, en la meua condició d'immigrada, he tingut por exactament d'això, d'aquesta generalització. Por que haguessin tingut una mala experiència (o malíssima) amb persones del meu país i que això tingués repercussions negatives per a mi. Però, vaja, amb aquesta prevenció i amb la més bona de les intencions, comencem.

Abans que conegués ningú més enllà de la salutació, la meua idea, en general, sobre els catalans era fruit de comentaris aliens, de gent del meu país que m'havia volgut posar sobre avís de com eren les persones d'aquí o, més senzillament, de com les veien ells.

Com que sóc ben educada, vaig escoltar tots els comentaris, vaig somriure diplomàticament, però no em vaig creure res de res.

Em van dir que els catalans no tenen sentit de l'humor. «Vaja!», vaig pensar, però més que espantar-me, em vaig inquietar, perquè per a mi la vida seria un pou, si no tingués sentit de l'humor. *I així fou com vaig sentir una preocupació real envers tota aquesta gent, tot i no conèixer-los, en imaginar-me'ls tristos, seriosos, amargats, a punt gairebé de llançar-se a l'Onyar des del pont de Pedra...* «Quina vida més difícil, la dels catalans», vaig pensar dintre meu.

Però per si això no fos encara prou terrible, em van dir a més que els catalans eren molt garrepes, molt *agarrats*. O, com dir-ho per no ofendre? Poc generosos? Una mica massa previsors? La veritat és que no sé ben bé com dir-ho i, per desgràcia, el *Word* no hi troba cap sinònim. Diguem-ho, doncs, així: que no els agrada desprendre's dels diners.

Rosana Merlo — Nascuda a Buenos Aires (Argentina) — Resident a Girona

RETRATS DELS AUTORS: Oriam Miró

Carai! Aquí hi ha l'explicació del seu estat permanent de tristes, d'amargor i de tot plegat. És clar, si no surten mai a sopar (els restaurants de Girona deuen estar sempre buits, si és que n'hi ha), si no van mai al cine, si mai no compren regals als seus fills (ja m'imagino el tremolor d'El Corte Inglés), si ni tan solament hi deu haver botigues de roba de dones, ni peruqueries, ni res de res. No hi hauria lloc per al malbaratament, ni per a la bona vida, ni per al plaer. De la feina a casa i de casa a la feina, tal i com predicava el general Perón (amb perdó, se m'ha escapat!).

Em van dir també que, per als catalans, el millor és sempre el que és català i que totes les altres coses no hi tenen res a fer, que el d'aquí és sempre millor i que bla, bla, bla.

«Fan bé», vaig pensar dintre meu. «Ara entenc perquè les coses funcionen a Catalunya», vaig concloure ja sense fer acudits, sense cap deix d'ironia, sinó més aviat amb un regust amarg, perquè vinc d'un país molt nou, que rebutja tot el que és autòcton i venera tot el que ve de fora (sobretot dels Estats Units, *of course*).

I així, amb tot aquest capital d'informació, ja es poden imaginar les ganes que tenia jo de sortir de casa i de fer coneixences...

Però gràcies a Déu vaig sortir de casa igualment. I vaig començar un dia i un altre a tractar la gent. No els preguntava d'on eren, perquè ells tampoc no m'ho preguntaven a mi. Em van tractar sempre com una persona més, que era exactament el que jo, secretament, esperava. Em van donar la mà, em van oferir el seu somriure, em van informar, van riure els meus acudits dolents, em van convidar a menjar, em van fer broma, em van donar feina, van tornar a riure...

Em van acceptar així, pesada i tot com sóc, i ara camino per Girona com si caminés pel meu barri. Cercant gent coneguda, perquè m'encanta anar pel carrer i poder saludar algú; veient com la gent mira de viure bé, gaudint de la ciutat... És clar que també he trobat alguna persona desagradable, d'aquelles que et fan venir ganes de marxar corrents, sense cap direcció concreta; alguna persona que em va fer avinent que no tenia perquè expressar-se en castellà davant d'una immigrant de m... (alto aquí!); i algunes altres que s'han cuidat prou bé de recordar-me que no sóc a casa meua i que sempre trobaré la porta oberta per marxar-ne, si és que hi ha alguna cosa que no m'agrada.

Totes aquestes persones i situacions em van fer sentir descol·locada, desamparada, en desavantatge, però, ja ho he dit des de bon començament, no puc ni vull generalitzar.

Davant d'aquestes persones, l'única cosa que se m'acudeix és pensar que no deu ser gens fàcil per a ells trobar-se, d'un dia per l'altre, la casa plena d'estrangers. Una cosa que, per a nosaltres, era d'allò més natural, perquè a la meua classe totes érem nétes d'immigrants: espanyols, polonesos, francesos, italians, i els nostres veïns eren paraguaians, bolivians, més espanyols, més ita-

lians... una circumstància que va acompanyar el nostre creixement i que ens semblava d'allò més normal. Realment a mi el que em va deixar parada va ser el fet d'arribar a un territori on tots eren del mateix lloc! I, d'uns anys cap aquí, aquesta pacífica i silenciosa invasió. Els comprenc, ho dic de veritat.

Comprendc que defensin les seves tradicions, que tinguin cura de la seva herència cultural i, per damunt de tot, que vulguin fer prevaler la seva llengua. Accepto que els molesti tota aquesta gent de tot arreu, d'un lloc a l'altre, remenant-ho tot, canviant-ho tot... Ho entenc, ho respecto i ho defenso des de la meua insignificant posició, perquè jo també em sento rara, a vegades fins i tot «invasora».

Faig esforços per parlar en català, però em moro de vergonya i acabo les frases en castellà, però això no significa, de cap de les maneres, que no vulgui reconèixer la importància de tenir cura del patrimoni d'un poble. A vegades em resulta una qüestió excessivament monotèmica, perquè penso que els canvis es produeixen de manera espontània i no sota pressió, però em faig càrrec d'on estic i crec que sóc prou realista.

He passat per moltes vivències, algunes comunes a la majoria d'immigrants, d'altres són més particulars. Però cadascuna m'ha fet ser com sóc, m'ha anat obrint el cap (i el cor també).

A Catalunya hi ha coses que no m'agraden. A Argentina també hi ha coses que no m'agraden. En el món hi ha un piló de coses que no m'agraden. Però la meua idea de canviar-les no passa per anar-ho dient a tothom i a tothora, sinó per mirar de no fer-les jo. Res més.

A partir de la meua experiència personal, si trobo un argentí acabat d'arribar a Catalunya, en cap cas li dic els conceptes que, d'entrada, em van dir a mi. La gent és diferent perquè neix en llocs diferents, rep educacions diferents, i en això hi ha precisament la gràcia. A provar de conivir, i aprendre dels contrastos, i tolerar-nos.

Nosaltres ho sabem prou bé.

(1) La versió original, com es desprèn de tot el text, era en castellà.

